

Warszawa, 15/10/2007r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-555788-II/07/DK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Władysław Stasiak
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Szanowny Panie Ministrze ,

Uprzejmie informuję, że w dniu 31 maja 2007 r. wystąpiłem do Komendanta Głównego Policji w sprawie podejmowanych przez Policję działań na podstawie tzw. "algorytmu czynności związanych z rejestracją, uzupełnianiem i sprawdzaniem w module legitymowania".

Według osób, które skierowały skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich w tej sprawie, na podstawie wskazanego algorytmu, osoby legitymowane przez Policję mają być szczegółowo opisywane, co wymaga poświęcenia sporej ilości czasu przez osobę legitymowaną i udzielenia odpowiedzi na dość intymne pytania m.in. o posiadane cechy szczególne, w tym tatuaże czy kolczyki oraz przynależność do grup subkulturowych.

Zważywszy, że tego rodzaju działania Policji stanowią głęboką ingerencję w Konstytucyjne prawa i wolności człowieka, poprosiłem Komendanta Głównego Policji o poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich, czy w istocie i na jakiej podstawie prawnej opisane czynności są podejmowane oraz poprosiłem o zweryfikowanie, czy uzyskane w ich wyniku dane są przez Policję przetwarzane i rejestrowane.

W dniu 31 lipca 2007 r. Pierwszy Zastępca Komendanta Głównego Policji powiadomił mnie, że algorytm czynności związanych z rejestracją, uzupełnianiem i sprawdzaniem w module „Legitymowania” Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP) wprowadzony został w jednostkach podległych Komendzie Wojewódzkiej w Katowicach w celu uporządkowania zasad postępowania przez policjantów przy przeprowadzaniu czynności legitymowania i jej rejestracji.

W swoim piśmie Zastępca Komendanta Głównego Policji podał ogólne podstawy prawne legitymowania osób, tj. art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 o Policji (Dz.U.z 2007 r., Nr 43, poz.277 z późn. zm.) i rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie

sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. z 2005 r., Nr 141poz.1186).

W ocenie Komendanta na tej, ogólnej podstawie, policjant legitymujący dowolną osobę może zawrzeć w notatce służbowej informacje o pseudonimach, znakach szczególnych, tatuażach, bliznach, kolczykach, szalikach klubowych czy też tikach legitymowanej osoby, co absolutnie nie stanowi odpowiedzi na podniesiony problem zadawania legitymowanej osobie pytań o posiadane blizny, tatuaże itd. czy wymóg ich demonstrowania.

Komendant Główny Policji jednocześnie dość wyraźnie uchylił się od odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób tworzący tak szczegółową notatkę funkcjonariusz Policji wejdzie w posiadanie informacji o wymienionych cechach legitymowanej osoby, tj. czy będzie poddawał ją jakimś oględzinom wymagającym pokazywania odkrytych i zakrytych części ciała oraz odpowiedzi na dowolną ilość pytań np. o posiadane blizny pooperacyjne, tatuaże w miejscach intymnych, nietypowe cechy fizyczne itd. Logika nie pozwala jednak wątpić, że do uzyskania wiedzy o posiadanych pseudonimach czy niewidocznych gołym okiem znakach szczególnych, niezbędne jest zadanie dodatkowych pytań.

Komendant stwierdził jedynie, że wskazany algorytm nie daje podstaw do zawierania w notatce informacji o przynależności osoby legitymowanej do określonej grupy subkulturowej. Wobec wskazanego katalogu możliwości opisu osoby legitymowanej nie wydaje się to wielką ochroną przed ingerencją w sferę intymną osoby legitymowanej. Jest też poniekąd sprzeczne z informacją o możliwości zawierania w notatkach informacji o zewnętrznych atrybutach grup subkulturowych jakimi są np. szaliki klubowe.

Co więcej wskazywana przez Komendanta Głównego Policji konieczność sprawdzenia osoby, czy znajduje się w bazie KSIP wymaga podania cyt. danych jednoznacznie identyfikujących osobę obejmujących nazwisko, imię, imię ojca, datę urodzenia i numer PESEL, a dla obcokrajowca dodatkowo obywatelstwo i płeć (§ 67 ust.1). Nie wymaga jednocześnie podania innych danych.

Uwagę również zwraca fakt, że rozporządzenie w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów wskazuje jedynie na możliwość zapisania w notatce służbowej następujących danych osoby legitymowanej:

- 1) Imię (imiona) i nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu;
- 2) Numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL: datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców i nazwisko rodowe;

3) Rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby legitymowanej.

Również decyzja nr 726 Komendanta Głównego Policji dotycząca Krajowego Systemu Informacyjnego Policji oraz stanowiąca jej załącznik Instrukcja wykonywania czynności służbowych w zakresie przetwarzania informacji w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji, nie dają podstaw do zawierania dalszych danych, w tym do zadawania pytań o znaki szczególne, tiki etc.

Nie jest zatem jasne, na jakiej podstawie prawnej policjanci mogą fakultatywnie zawierać w notatkach służbowych wskazane informacje, nawet jeżeli informacje te są efektem ich własnych spostrzeżeń, a nie zadanych dodatkowo pytań. Nie jest też czytelne, w jaki sposób wymienione wyżej, fakultatywne informacje zawarte w notatkach służbowych są wykorzystywane w praktyce, skoro zgodnie z informacją Komendanta Głównego Policji, nie są dalej rejestrowane w KSIP.

Wydaje się zatem, że problem wskazany we wnioskach osób piszących do Rzecznika Praw Obywatelskich, a polegający na bezprawnej ingerencji Policji w konstytucyjne prawa i wolności, faktycznie ma miejsce przy okazji legitymowania osób przez funkcjonariuszy Policji. Uprzejmie proszę zatem o zajęcie stanowiska w opisanej kwestii.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich